

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БНА-2021/20/СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbat@audit.gov.mn
Баянхонгор хот	Аудитын менежер: А.Цээням
2021 он	Утас: 70442424 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn
	Ахлах аудитор: Б.Должмаа
	Утас: 88110538 Цахим хаяг: doljmaab@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ /Эх хувь/	2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан.....	5
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	10
4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан.....	12
3. Аудитын тайлан.....	12
3.1. Ерөнхий зүйл.....	12
3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй.....	12
3.4 Материаллаг байдал	13
3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт	14
3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө.....	14
3.5.2 Авлага	14
3.5.6 Бараа материал.....	15
3.5.7 Үндсэн хөрөнгө	15
3.5.8 Өр төлбөр	16
3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	16
3.5.10 Орлогын данс.....	17
3.5.11 Зардлын данс.....	18
3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	18
3.7 Шилэн дансны мэдээлэл.....	20
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	21
3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	21
3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал.....	22
4. Менежментийн захидал	23
5. Хавсралт 1. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт.....	25

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
СТСХ	Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
СХС	Сум хөгжүүлэх сан

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

64101 Баянхонгор аймаг,
Баянхонгор сум, Номгон баг
Утас, факс 7044 2584
E-mail; bayankhongor@audit.gov.mn

Г БАЯН-ӨНДӨР СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА Б.ИДЭРМӨНХ ТАНАА 7

2021.03.25 № 2/194

танай _____ -ны № _____ -т

Г **АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ** 7

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Баян-Өндөр сумын эдийн засаг, нийгмийг 2020 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэлд нийт 18 зорилтын хүрээнд 156 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснийг 79.6 хувийн биелэлтэй тайлагнасан байна.

Сумын Засаг даргын 2020.11.12-ний өдрийн 93 дугаар захирамжаар байгуулагдсан сумын онцгой комисс нь улсын хэмжээнд Ковид-19 цар тахлын халдвар тархалтаас урьдчилан сэргийлэх зохион байгуулах, хор уршгийг арилгах

2021 А4 ТООТ

005020285

талаар төрийн захиргааны төв, орон нутгийн байгууллагын удирдлагад санал, холбогдох бусад байгууллагад үүрэг өгч, биелэлтийг хангуулах, гүйцэтгэлд нь хяналт тавих чиг үүрэн хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	660,330,088.83	764,554,999.29
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	167,783,988.69	247,856,417.64
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	167,783,988.69	247,856,417.64
3121	Төгрөг	167,783,988.69	247,856,417.64
31211	Төрийн сангийн харилцах	167,783,988.69	247,856,417.64
33	АВЛАГА	221,100,000.00	243,474,085.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	86,465.00
335	Бусад авлага	8,000,000.00	25,808,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	8,000,000.00	18,698,000.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	7,110,000.00
336	Зээлийн авлага	213,100,000.00	217,579,620.00
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	213,100,000.00	217,579,620.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	213,100,000.00	217,579,620.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	271,446,100.14	273,224,496.65
351	Түүхий эд материал	3,302,845.00	9,431,916.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	2,066,448.00	5,689,445.00
35130	Эм боох материал	1,236,397.00	3,742,471.00
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	45,000,000.00	-
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	-	276,000.00
354	Хангамжийн материал	221,893,255.14	263,516,580.65
35410	Бичиг хэргийн материал	4,008,140.00	4,286,820.00
35420	Аж ахуйн материал	4,312,300.00	7,924,480.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	638,600.00	1,000,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	108,730.00	1,659,330.00
35450	Барилгын засварын материал	18,370,000.00	6,967,500.00
35460	Хүнсний материал	5,685,995.14	919,139.00
35470	Бусад хангамжийн материал	188,769,490.00	240,759,311.65
35600	Мал амьтад	1,250,000.00	-
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,051,220,573.99	4,031,789,956.13
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,051,220,573.99	4,031,789,956.13
392	Биет хөрөнгө	3,978,408,573.99	3,958,228,581.13
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,976,460,617.29	5,088,782,279.29
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,386,203,676.77)	(1,573,817,083.36)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	190,930,774.00	194,694,340.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(84,328,887.21)	(88,142,666.61)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	544,349,867.00	527,155,640.80
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(416,890,631.92)	(387,045,297.59)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	170,455,041.50	192,659,456.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(109,512,628.77)	(123,171,098.69)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	1,072,478.00	1,072,478.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	67,599,838.00	104,408,559.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(33,247,845.13)	(39,001,653.71)
39217	Ном	57,723,628.00	60,633,628.00
393	Биет бус хөрөнгө	72,812,000.00	73,561,375.00
39301	Програм хангамж	3,637,000.00	2,505,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,637,000.00)	(1,755,625.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	72,812,000.00	72,812,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	4,711,550,662.82	4,796,344,955.42

**Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	5,266,054.00	5,322,559.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	5,266,054.00	5,322,559.00
413	Өглөг	5,266,054.00	5,322,559.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	266,054.00	22,559.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	300,000.00
4136	Бусад өглөг	5,000,000.00	5,000,000.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	5,000,000.00	5,000,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	4,706,284,608.82	4,791,022,396.42
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,706,284,608.82	4,791,022,396.42
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,046,905,094.00	2,046,905,094.00
51101	Өмч: - төрийн	2,046,905,094.00	2,046,905,094.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	895,940,895.78	983,084,975.58
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	122,457,420.99	898,347,187.98
51220	Тайлант үеийн үр дүн	773,483,474.79	84,737,787.60
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,763,438,619.04	1,761,032,326.84
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	4,711,550,662.82	4,796,344,955.42

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,040,260,763.57	2,504,515,729.40
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	75,295,116.07	96,505,130.95
110	Орлогын албан татвар	70,388,016.07	86,614,731.95
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	70,388,016.07	86,614,731.95
110002	Үйл ажиллагааны орлого	13,382,044.00	22,237,438.00
110003	Хөрөнгийн орлого	57,005,972.07	64,377,293.95
113	Хөрөнгийн албан татвар	2,070,000.00	3,340,000.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	-	1,180,000.00
113002	Бууны албан татвар	2,070,000.00	2,160,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	2,837,100.00	6,550,399.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	1,748,900.00	5,300,770.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	823,400.00	1,032,290.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	925,500.00	4,268,480.00
1181	Газрын төлбөр	-	919,629.00
118101	Газрын төлбөр	-	919,629.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	583,200.00	-
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	583,200.00	-
1183	Бусад татвар	505,000.00	330,000.00
118304	Нохойны албан татвар	505,000.00	330,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	924,193,217.50	254,111,206.45
120	Нийтлэг татварын бус орлого	864,193,217.50	254,111,206.45
120003	Торгуулийн орлого	7,313,084.50	9,956,209.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	856,880,133.00	244,154,997.45
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,389,000.00	12,287,420.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	870,000.00	2,263,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	854,621,133.00	229,604,577.45
124	Зээлийн орлого	60,000,000.00	-
140003	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгааны эргэн	60,000,000.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,040,772,430.00	2,153,899,392.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,164,906,100.00	1,302,057,500.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,164,906,100.00	1,302,057,500.00

**Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	56,261,690.00	86,004,907.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХ хөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	21,889,090.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан	18,021,900.00	47,179,717.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	16,350,700.00	38,825,190.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	810,389,900.00	739,876,395.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	554,070,800.00	569,128,500.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	256,319,100.00	170,747,895.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	9,214,740.00	25,960,590.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	9,214,740.00	25,960,590.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,211,745,745.92	2,404,909,724.88
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,211,745,745.92	2,404,909,724.88
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,113,624,892.92	2,284,505,503.17
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,078,187,949.00	1,273,655,123.29
210101	Үндсэн цалин	1,078,187,949.00	1,273,655,123.29
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	135,169,144.00	160,961,719.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	93,212,278.00	110,991,543.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,990,280.00	13,065,723.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,666,779.00	10,311,453.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,009,691.00	2,408,501.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,290,116.00	24,184,499.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	175,442,696.00	183,455,671.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,048,347.00	9,762,400.00
210302	Түлш, халаалт	164,988,829.00	173,123,271.00
210303	Цэвэр, бохир ус	405,520.00	570,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	83,095,958.00	86,218,436.00
210401	Бичиг хэрэг	8,499,320.00	9,855,220.00
210402	Тээвэр, шатахуун	49,531,020.00	46,217,983.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,699,180.00	4,894,305.00
210404	Ном, хэвлэл	247,900.00	165,900.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал,	1,317,800.00	3,623,660.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,072,600.00	16,261,355.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	11,728,138.00	5,200,013.00
2105	Нормативт зардал	77,790,536.00	61,255,501.14
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	21,720,696.00	23,663,720.00
210502	Хоол, хүнс	56,069,840.00	37,591,781.14
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12,455,059.00	36,399,700.00
210602	Тавилга	-	2,000,000.00
210604	Урсгал засвар	12,455,059.00	34,399,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	17,302,511.00	9,784,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	12,004,000.00	9,784,300.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	5,298,511.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	290,694,990.00	183,640,086.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	287,330,100.00	178,920,914.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	650,000.00	1,150,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,714,890.00	3,564,000.00
210807	Газрын төлбөр	-	5,172.00

**Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	243,486,049.92	289,134,966.74
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,683,944.00	14,374,731.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,211,640.00	2,733,720.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	214,590,465.92	272,026,515.74
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	98,120,853.00	120,404,221.71
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	58,273,045.00	59,681,732.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	500,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,891,400.00	11,382,300.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	25,365,500.00	23,628,972.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	21,809,860.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,016,145.00	2,360,600.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	14,628,790.00	26,911,118.00
213404	Хөрөнгийн	14,628,790.00	26,911,118.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт,	25,219,018.00	33,811,371.71
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,219,018.00	33,811,371.71
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	828,515,017.65	99,606,004.52
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	55,031,542.86	14,868,216.92
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	55,031,542.86	14,868,216.92
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(55,031,542.86)	(14,868,216.92)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	773,483,474.79	84,737,787.60

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,208,917,841.57	2,328,431,531.95
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	75,295,116.07	96,505,130.95
110	Орлогын албан татвар	70,388,016.07	86,614,731.95
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	70,388,016.07	86,614,731.95
110002	Үйл ажиллагааны орлого	13,382,044.00	22,237,438.00
110003	Хөрөнгийн орлого	57,005,972.07	64,377,293.95
113	Хөрөнгийн албан татвар	2,070,000.00	3,340,000.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	-	1,180,000.00
113002	Бууны албан татвар	2,070,000.00	2,160,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	2,837,100.00	6,550,399.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	1,748,900.00	5,300,770.00
118001	Улсын тэмдэгийн хураамж	823,400.00	1,032,290.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	925,500.00	4,268,480.00
1181	Газрын төлбөр	-	919,629.00
118101	Газрын төлбөр	-	919,629.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	583,200.00	-
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	583,200.00	-
1183	Бусад татвар	505,000.00	330,000.00
118304	Нохойны албан татвар	505,000.00	330,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	82,662,084.50	78,027,009.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	82,662,084.50	78,027,009.00
120003	Торгуулийн орлого	7,313,084.50	9,956,209.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	75,349,000.00	68,070,800.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	74,479,000.00	66,807,800.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	870,000.00	1,263,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,050,960,641.00	2,153,899,392.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,164,906,100.00	1,302,057,500.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,164,906,100.00	1,302,057,500.00

**Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	58,908,590.00	86,004,907.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрсөнгө,түүнтэй адилтах ангилдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	21,889,090.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	20,668,800.00	47,179,717.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	16,350,700.00	38,825,190.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	810,389,900.00	739,876,395.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	554,070,800.00	569,128,500.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	256,319,100.00	170,747,895.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	16,756,051.00	25,960,590.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	7,541,311.00	
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	9,214,740.00	25,960,590.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,853,424,163.00	2,066,882,303.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,853,424,163.00	2,066,882,303.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,747,308,799.00	1,946,372,781.29
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,077,498,975.00	1,273,967,188.29
210101	Үндсэн цалин	921,700,232.00	979,819,527.20
210102	Нэмэгдэл	87,648,435.00	169,539,103.06
210104	Урамшуулал	62,218,455.00	119,423,403.03
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,931,853.00	5,185,155.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	135,608,731.00	160,979,614.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	94,396,401.00	111,394,205.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,468,235.00	12,852,371.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,349,937.00	10,196,405.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,985,014.00	2,404,106.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,409,144.00	24,132,527.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	177,859,026.00	184,040,671.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,746,047.00	9,762,400.00
210302	Түлш, халаалт	166,407,459.00	173,708,271.00
210303	Цэвэр, бохир ус	705,520.00	570,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	68,361,850.00	68,298,090.00
210401	Бичиг хэрэг	8,482,080.00	8,524,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	47,495,420.00	45,898,540.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,465,550.00	4,998,305.00
210404	Ном, хэвлэл	232,900.00	941,200.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,036,300.00	2,218,975.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,649,600.00	5,716,270.00
2105	Нормативт зардал	79,747,738.00	67,246,163.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	20,564,593.00	19,291,438.00
210502	Хоол, хүнс	57,446,145.00	32,824,925.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,737,000.00	15,129,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	48,116,310.00	29,548,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	910,000.00	7,250,000.00
210602	Тавилга	5,935,000.00	2,610,000.00
210604	Урсгал засвар	41,271,310.00	19,688,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	15,372,360.00	10,465,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	12,004,000.00	10,465,300.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	3,368,360.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	105,696,625.00	89,483,979.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	102,043,669.00	84,369,979.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	650,000.00	1,550,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,002,956.00	3,564,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,047,184.00	62,343,676.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	28,278,744.00	40,372,156.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,768,440.00	21,971,520.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	106,115,364.00	120,509,521.71
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	66,267,556.00	59,787,032.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	7,541,311.00	
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,891,400.00	11,382,300.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	25,365,500.00	23,628,972.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		21,809,860.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,469,345.00	2,965,900.00

**Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	14,628,790.00	26,911,118.00
213404	Хөрөнгийн	14,628,790.00	26,911,118.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	25,219,018.00	33,811,371.71
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	25,219,018.00	33,811,371.71
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	355,493,678.57	261,549,228.95
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	337,203,355.00	181,476,800.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	337,203,355.00	181,476,800.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	337,203,355.00	181,476,800.00
220001	Барилга байгууламж	290,340,855.00	118,580,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	46,862,500.00	62,896,800.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(337,203,355.00)	(181,476,800.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	18,290,323.57	80,072,428.95
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	149,493,665.12	167,783,988.69
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	167,783,988.69	247,856,417.64

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөсөө	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,046,905,094.00	1,840,722,851.54	45,173,188.49	3,932,801,134.03
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			77,284,232.50	77,284,232.50
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,046,905,094.00	1,840,722,851.54	122,457,420.99	4,010,085,366.53
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт		-77,284,232.50		-77,284,232.50
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			773,483,474.79	773,483,474.79
C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,046,905,094.00	1,763,438,619.04	895,940,895.78	4,706,284,608.82
D01	2020 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	2,046,905,094.00	1,763,438,619.04	895,940,895.78	4,706,284,608.82
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			2,406,292.20	2,406,292.20
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,046,905,094.00	1,763,438,619.04	898,347,187.98	4,708,690,901.02
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт		-2,406,292.20		-2,406,292.20
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			84,737,787.60	84,737,787.60
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,046,905,094.00	1,761,032,326.84	983,084,975.58	4,791,022,396.42

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,347,640,900.00	2,128,542,824.29	219,098,075.71	90.67
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,093,476,700.00	2,009,962,824.29	83,513,875.71	96.01
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,064,639,600.00	1,990,060,724.29	74,578,875.71	96.39
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,287,095,900.00	1,273,967,188.29	13,128,711.71	98.98
210101	Үндсэн цалин	1,005,573,000.00	979,819,527.20	25,753,472.80	97.44
210102	Нэмэгдэл	152,393,200.00	169,539,103.06	(17,145,903.06)	111.25
210104	Урамшуулал	123,094,400.00	119,423,403.03	3,670,996.97	97.02
210105	Гэрээт ажлын хөлс	6,035,300.00	5,185,155.00	850,145.00	85.91
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	165,199,100.00	160,979,614.00	4,219,486.00	97.45
210201	Тэтгэрийн даатгал	113,485,100.00	111,394,205.00	2,090,895.00	98.16
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,012,100.00	12,852,371.00	159,729.00	98.77
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,276,100.00	10,196,405.00	(920,305.00)	109.92
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,732,400.00	2,404,106.00	1,328,294.00	64.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	25,693,400.00	24,132,527.00	1,560,873.00	93.93
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	191,667,200.00	184,040,671.00	7,626,529.00	96.02
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,613,500.00	9,762,400.00	3,851,100.00	71.71
210302	Түлш, халаалт	177,483,700.00	173,708,271.00	3,775,429.00	97.87
210303	Цэвэр, бохир ус	570,000.00	570,000.00	-	100.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	82,235,000.00	71,611,490.00	10,623,510.00	87.08
210401	Бичиг хэрэг	9,125,700.00	8,524,800.00	600,900.00	93.42
210402	Тээвэр, шатахуун	52,822,500.00	45,898,540.00	6,923,960.00	86.89
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,581,100.00	5,071,705.00	1,509,395.00	77.06
210404	Ном, хэвлэл	4,272,900.00	4,181,200.00	91,700.00	97.85
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,576,000.00	2,218,975.00	357,025.00	86.14
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,856,800.00	5,716,270.00	1,140,530.00	83.37
2105	Нормативт зардал	74,450,600.00	67,246,163.00	7,204,437.00	90.32
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	19,404,100.00	19,291,438.00	112,662.00	99.42
210502	Хоол, хүнс	38,778,700.00	32,824,925.00	5,953,775.00	84.65
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	16,267,800.00	15,129,800.00	1,138,000.00	93.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	78,920,900.00	72,946,200.00	5,974,700.00	92.43
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	22,937,800.00	17,656,400.00	5,281,400.00	76.98
210602	Тавилга	24,190,000.00	24,190,000.00	-	100.00
210604	Урсгал засвар	31,793,100.00	31,099,800.00	693,300.00	97.82
2107	Томиллолт, зочны зардал	13,479,900.00	10,465,300.00	3,014,600.00	77.64
210702	Дотоод албан томиллолт	13,479,900.00	10,465,300.00	3,014,600.00	77.64
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	94,264,600.00	75,788,722.00	18,475,878.00	80.40
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	89,146,600.00	70,674,722.00	18,471,878.00	79.28
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,550,000.00	1,550,000.00	-	100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,568,000.00	3,564,000.00	4,000.00	99.89
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	77,326,400.00	73,015,376.00	4,311,024.00	94.42
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,986,100.00	39,983,056.00	4,003,044.00	90.90
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	33,340,300.00	33,032,320.00	307,980.00	99.08
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	28,837,100.00	19,902,100.00	8,935,000.00	69.02
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	28,837,100.00	19,902,100.00	8,935,000.00	69.02
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	18,920,100.00	11,382,300.00	7,537,800.00	60.16
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	5,553,900.00	5,553,900.00	-	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,363,100.00	2,965,900.00	1,397,200.00	67.98
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	254,164,200.00	118,580,000.00	135,584,200.00	46.65
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	254,164,200.00	118,580,000.00	135,584,200.00	46.65
220001	Барилга байгууламж	254,164,200.00	118,580,000.00	135,584,200.00	46.65

**Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,347,640,900.00	2,187,732,669.29	159,908,230.71	93.19
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,302,057,500.00	1,268,246,128.29	33,811,371.71	97.40
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,302,057,500.00	1,268,246,128.29	33,811,371.71	97.40
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	891,527,700.00	825,455,151.00	66,072,549.00	92.59
132001	Орон нутгийн төсвөөс	690,563,500.00	654,707,256.00	35,856,244.00	94.81
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	200,964,200.00	170,747,895.00	30,216,305.00	84.96
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	26,664,700.00	25,960,590.00	704,110.00	97.36
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	26,664,700.00	25,960,590.00	704,110.00	97.36
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	127,391,000.00	68,070,800.00	59,320,200.00	53.43
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	73,191,000.00	66,807,800.00	6,383,200.00	91.28
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	31,000,000.00	1,263,000.00	29,737,000.00	4.07
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	23,200,000.00		23,200,000.00	-
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		63,472,670.41	(63,472,670.41)	0.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		122,662,515.41	(122,662,515.41)	0.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	814.00	6,362.00	(5,548.00)	781.57
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	6.00	6.00	-	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	6.00	6.00	-	100.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	111.00	112.00	(1.00)	100.90
620001	Удирдах ажилтан	12.00	12.00	-	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	72.00	65.00	7.00	90.28
620003	Үйлчлэх ажилтан	26.00	35.00	(9.00)	134.62
620004	Гэрээт ажилтан	1.00	-	1.00	-
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	586.00	621.00	(35.00)	105.97
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	427.00	419.00	8.00	98.13
630001	Төрийн өмчит ЕБС	427.00	419.00	8.00	98.13
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	159.00	202.00	(43.00)	127.04
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	159.00	202.00	(43.00)	127.04
64	ЭМЧЛҮҮЛЭГСЭДИЙН ТОО	-	5,511.00	(5,511.00)	0.00
640001	Улсын эмнэлгээр хэвтэн эмчлүүлэгсдийн тоо		292.00	(292.00)	0.00
640002	Улсын эмнэлгийн амбулатороор эмчлүүлэгсдийн тоо		5,219.00	(5,219.00)	0.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	111.00	112.00	(1.00)	100.90
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	6.00	3.00	66.67
650004	СЭБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	43.00	41.00	2.00	95.35
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	3.00	3.00	-	100.00
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	16.00	16.00	-	100.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	32.00	38.00	(6.00)	118.75
650010	Гэрээт ажилтан	1.00	-	1.00	-
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7.00	8.00	(1.00)	114.29

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	58,908,590.00	86,004,907.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	58,908,590.00	86,004,907.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	44,279,800.00	19,208,857.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	44,279,800.00	18,208,857.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	44,279,800.00	18,208,857.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	1,000,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	1,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	66,796,050.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	39,884,932.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		18,075,072.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		21,809,860.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	14,628,790.00	26,911,118.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	14,628,790.00	26,911,118.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	58,908,590.00	86,004,907.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	58,908,590.00	86,004,907.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	43,757,890.00	47,179,717.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	15,150,700.00	38,825,190.00

3. Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг сумын Засаг дарга Б.Идэрмөнх танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 03 дугаар сарын 23-аас 2021 оны 03 дугаар сарын 25-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2021 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Б.Должмаа хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийлгэх албан бичгийг 2021.01.04-ний өдрийн 01 дүгээр албан бичгээр ирүүлж, жилий эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 03 дугаар сарын 05-ний өдөр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны эрхэм зорилгыг "Оновчтой бодлого, зохицуулалтаар хангах замаар аймгийнхаа хөгжилд

дэмжлэг үзүүлж чаддаг, цомхон, чадварлаг, эцсийн үр дүнг эрхэмлэн дээдэлсэн төрийн албыг төлөвшүүлэх” гэж тодорхойлжээ.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

- **Хууль дээдлэх, шударга байх зарчим** - Төсөвт байгууллагуудын үйл ажиллагаа нь аливаа улс төр, үзэл суртлаас ангид байж, гагцхүү Монгол Улсын хууль тогтоомжийг дээдэлж, иргэдийн эрх ашигт нийцсэн байна.
- **Иргэдэд үйлчлэх, шуурхай байх зарчим** - Иргэдийн ажиллаж амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд чиглэсэн бодит, цаг үеэ олсон, үнэн зөв мэдээлэл, бодлого чиглэлээр иргэдэд үйлчилж, шийдвэр гаргахад ашиглахад энэ зарчмыг баримтална.
- **Ил тод, нээлттэй байх зарчим** – Төсөвт байгууллагуудын үйл ажиллагаа нь ил тод, нээлттэй байж, хэрэгцээт төрийн үйлчилгээг иргэн бүрд хүргэх нөхцөлийг бүрдүүлэхэд чиглэгдэнэ.
- **Мэргэшсэн, тогтвортой байх зарчим** - Цомхон, чадварлаг, мэргэшсэн төрийн албыг бүрдүүлэн төлөвшүүлж, тогтвор суурьшилтай, төрийн албаны үйл ажиллагааны тасралтгүй байх зарчим болно.
- **Хариуцлага хүлээх зарчим** - Төрийн үйлчилгээг үзүүлэхдээ Монгол улсын иргэний өмнө хамтын болон ганцаарчилсан хариуцлагыг хүлээж ажиллана.

Тайлант онд Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Төрийн аудитын байгууллагаас Баян-Өндөр сумын Засаг даргын харьяаны байгууллагад санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн хэлбэрийг дараах хүснэгтээр үзүүлэв.

Байгууллагын ангилал	Санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн хэлбэр			
	Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Итгэл үзүүлсэн /ИТХ/	Аудитад хамрагдаагүй
Төсвийн шууд захирагч	4	3	1	-
Дүн	4	3	1	-

3.4 Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшнийг “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2019 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 2266777.2 мянган төгрөгийн 1 хувь буюу 22667.7 мянган төгрөгөөр тогтоов.

Гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн зардлын 3126335.9 мянган төгрөгийн 1 хувь буюу 22667.7 мянган төгрөг болж төлөвлөлтийн шатанд тооцсон материаллаг байдлаас 8595.7 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын суурийг 2019 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаас тооцсон, тайлант жилийн зардал өмнөх оноос өссөнтэй холбоотой байна.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 217868.1 мянган, эцсийн үлдэгдэл 153418. мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 64449.5 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Касст байгаа бэлэн мөнгө				
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	167,783.90	247,856.40	80,072.50	100%
Орон нутгийн ерөнхий орлого	104,311.3	125,193.9	20,882.60	50.5%
Орон нутгийн хөгжлийн сан	28,960.1	81,128.1	52,168.00	32.7%
Сум хөгжүүлэх сан	34,512.5	41,534.4	7,021.90	16.8%
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө				
Хадгаламж				
Дүн	167,783.90	247,856.40	80,072.50	100%

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Оны эцэс дэх нийт мөнгөн хөрөнгийн 50.5 хувийг орон нутгийн ерөнхий орлого, 32.7 хувийг ОНХС-ийн, 16.8 хувийг сум хөгжүүлэх сангийн харилцах дансны эзэлж байна.

Орон нутгийн ерөнхий орлогын дансанд оны эцэст 125193.9 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэйгээс 40216.3 мянган төгрөг нь оны эхний зарцуулаагүй үлдэгдэл, 25920.8 мянган төгрөг нь оны эцэс төсөвт байгууллагуудаас төвлөрүүлсэн төсвийн хэмнэлт, 25921.3 мянган төгрөг нь төлөвлөгөөнөөс давсан татварын орлогын үлдэгдэл байна.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 221100.0 мянга, эцсийн үлдэгдэл 241831.4 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 20731.4 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №2. Авлагын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	86.4	86.4
Байгууллагаас авах авлага	8,000.0	25,808.0	17,808.0
Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	7,110.0	7,110.0
Зээлийн авлага	213,100.0	208,827.0	(4,273.0)
Дүн	221,100.0	241,831.4	20,731.4

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Оны эцсийн нийт авлагын 64.7 хувийг сум хөгжүүлэх сан, 27.9 хувийг ОНХС- авлага, 4.1 хувийг сумын ЕБС-ийн байгууллагаас авах авлага эзэлж байна.

Хүснэгт 3. Байгууллагын авлагын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

№	Байгууллагын нэр	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Ажиллагсадтай холбоотой	Үүнээс:		Зээлийн авлага	Дүнд эзлэх хувь
					Байгууллагаас авах	Хувь хүмүүсээс авах		
1	ИТХ	-	73.7	13.7	-	60.0	-	0.03
2	ЗДТГ	-	7,816.4	18.4	748.0	7,050.0	-	3.21
3	ЕБС	-	9,950.0	-	9,950.0	-	-	4.09
4	ОНХС	68,000.0	68,000.0	-	8,000.0	-	60,000.0	27.93
5	СХС	153,100.0	157,579.6	-	-	-	157,579.6	64.72
6	Соёлын төв	-	54.4	54.4	-	-	-	0.02
	ДҮН	221,100.0	243,474.1	86.5	18,698.0	7,110.0	217,579.6	100.0

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.6 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 271446.1 мянган төгрөг байснаас тайлант онд 1778.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, оны эцэст бараа материалын үлдэгдэл 273224.5 мянган төгрөг болсон байна.

Хүснэгт №4. Бараа материалын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Тусгай зориулалтын материал	2,066.4	5,689.4	3,623.0
Эм боох материал	1,236.4	3,742.5	2,506.1
Дуусаагүй үйлдвэрлэл	45,000.0	-	(45,000.0)
Бичиг хэргийн материал	4,008.1	4,286.8	278.7
Бэлэн бүтээгдэхүүн	-	276.0	276.0
Аж ахуйн материал	4,312.3	7,924.5	3,612.2
Сэлбэг хэрэгсэл	638.6	1,000.0	361.4
Түлш, шатах тослох материал	108.7	1,659.3	1,550.6
Хүнсний материал	5,686.0	919.1	(4,766.9)
Барилгын засварын материал	18,370.0	6,967.5	(11,402.5)
Бусад хангамжийн материал	188,769.5	240,759.3	51,989.8
Мал амьтад	1,250.0	-	(1,250.0)
Дүн	271,446.1	273,224.5	1,778.4

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материал дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 1778.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь төсөвт байгууллагуудад бусад хангамжийн материал нэмэгдсэн, ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийгдсэн 45000.0 мянган төгрөгийн наадмыг талбайг хийж дуусган дуусаагүй үйлдвэрлэл данснаас хасагдсан зэрэгтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 5. Байгууллагын бараа материалын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	ИТХурал	ЗДТГазар	Сургууль	Цэцэрлэг	Соёл	ЭМТөв	ОНХСан	Дүн
Эхний үлдэгдэл	1,736.1	29,120.4	80,673.6	52,782.6	18,916.6	43,216.8	45,000.0	271,446.10
Нэмэгдсэн	10,536.10	64,222.90	54,968.90	43,144.10	2,004.10	68,241.90	0.00	243,118.00
Худалдан авсан	9,515.9	58,839.0	54,968.9	43,034.1	2,004.1	49,718.7		218,080.70
Хандиваар ирсэн	1,020.2	5,383.9		110.0		18,424.1		24,938.20
Бусад						99.1		99.10
Хасагдсан	9,255.80	52,409.06	47,654.80	34,455.24	1,912.70	50,652.00	45,000.00	241,339.60
Худалдсан, зарцуулсан	9,255.8	49,398.8	45,773.4	33,021.9	1,912.7	50,652.0	45,000.0	235,014.60
Шилжүүлсэн		3,010.3	1,881.4	1,433.3				6,325.00
Эцсийн үлдэгдэл	3,016.4	40,934.2	87,987.7	61,471.5	19,008.0	60,806.7	0.0	273,224.50

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 6085041.2 мянга, эцсийн үлдэгдэл 6171911.4 мянган төгрөг болж, 86870.1 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт №6. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Барилга байгууламж, орон сууц	4,976,460.6	5,088,782.3	112,321.7
Тээврийн хэрэгсэл	190,930.8	194,694.3	3,763.6
Машин тоног төхөөрөмж	544,349.9	527,155.6	(17,194.2)
Тавилга эд хогшил	170,455.0	192,659.5	22,204.4
Түүх, соёлын дурсгалт зүйлс	1,072.5	1,072.5	0
Номын фонд	57,723.6	60,633.6	2,910.0
Бусад үндсэн хөрөнгө	67,599.8	104,408.6	36,808.7
Программ хангамж	3,637.0	2,505.0	(1,132.0)
Бусад биет бус хөрөнгө	72,812.0	72812.0	0
Дүн	6,085,041.2	6,244,723.3	159,682.1

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 62896.8 мянган төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэж, 204567.3 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг бусад байгууллагуудаас шилжүүлэн авч, 77593.5 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталж, бусад байгууллагууд руу 29736.4 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг шилжүүлжээ.

Хүснэгт №7. Байгууллагын үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	ИТХурал	ЗДТГазар	Сургууль	Цэцэрлэг	Соёл	ЭМТөв	Дүн
Эхний үлдэгдэл	8,713.99	3,131,051.13	1,738,899.48	413,841.09	239,382.56	553,153.00	6,085,041.24
Нэмэгдсэн	3,047.50	149,792.96	41,055.25	38,688.40	330.00	34,550.00	267,464.11
Худалдан авсан	2,668.00	11,940.00	37,468.90	7,439.90	330.00	3,050.00	62,896.80
Бусад	379.50	137,852.96	3,586.35	31,248.50	-	31,500.00	204,567.31
	-	-	-	-	-	-	-
Хасагдсан	200.00	1,050.00	67,080.82	9,262.72	-	30,188.43	107,781.98
Акталсан	200.00	1,050.00	67,080.82	9,262.72	-	-	77,593.54
Шилжүүлсэн	-	-	-	-	-	29,736.43	29,736.43
Бусад	-	-	-	-	-	452.00	452.00
Эцсийн үлдэгдэл	11,561.49	3,279,794.09	1,712,873.91	443,266.76	239,712.56	557,514.57	6,244,723.38

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрт урт хугацаат зээл байхгүй, богино хугацаат өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 5266.1 мянга, эцсийн үлдэгдэл 5322.6 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 56.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь ЗДТГ-ын шатахууны өглөг 300.0 мянган төгрөгөөр өссөн, Соёлын төв өмнөх оны 247.3 мянга, ИТХ 18.8 мянган төгрөгийн өглөгийг барагдуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт №8. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

№	Байгууллагын нэр	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Ажиллагсадтай холбоотой	Үүнээс:	
					Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	Байгууллагад төлөх
1	ОНХС	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0	5,000.0
2	Соёлын төв	247.3	22.6	22.6	0.0	0.0
3	ИТХ	18.8	0.0	0.0	0.0	0.0
4	ЗДТГ	0.0	300.0	0.0	300.0	0.0
	ДҮН	5,266.1	5,322.6	22.6	300.0	5,000.0

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Өмнөх оны ОНХС-ийн тайланд бүртгэлтэй 5000.0 мянган төгрөгийн өглөг нь нөхөн сэргээлтийн барьцаа хөрөнгийн өглөг байна.

3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 4706284.6 мянга, эцсийн үлдэгдэл 4791022.4 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 84737.8 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №9. Засгийн газрын хувь оролцоо /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+/ бууралт /-/	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,046,905.1	2,046,905.1	-	42.7
Хуримтлагдсан үр дүн	895,940.9	983,085.0	87,144.1	20.5
Өмнөх үеийн үр дүн	895,940.9	898,347.2	2,406.3	
Тайлант үеийн үр дүн	-	84,737.8	84,737.8	
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,763,438.6	1,761,032.3	(2,406.3)	36.8
Дүн	4,706,284.6	4,791,022.4	84,737.8	100

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 4791022.4 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 84737.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

3.5.10 Орлогын данс

Баян-Өндөр сумын ИТХ-ын 2019.12.18-ний өдрийн хуралдааны 12/04 дүгээр тогтоолд зааснаар Баян-Өндөр сумын Засаг дарга тайлант онд улсын төсөвт 3800.0 мянга, аймгийн төсөвт 96500.0 мянга, нийт 100300.0 мянган төгрөгийн орлого оруулахаар батлагдсанаас гүйцэтгэлээр төлөвлөгөөг 115.5 хувиар биелүүлснээс улсын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 1285.6 мянга, аймгийн төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 8228.4 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн байна.

Хүснэгт №10. Төвлөрүүлэх орлого /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1.Улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлого	3,800.00	5,085.60	1,285.60	133.8
1.1.Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	600	620.3	20.3	103.4
1.2.Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	2,100.00	2,116.30	16.3	100.8
1.3.Агаарын бохирдлын төлбөр	1100	2349	1249	213.5
2.Аймгийн орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлого	96,500.00	104,728.40	8,228.40	108.5
2.1.Цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлогын албан татвар	80,000.00	87,353.00	7353	109.2
2.2.Авто тээвэр өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	14000	14633.8	633.8	104.5
2.3.Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	700.00	1,242.50	542.5	177.5
2.4.Газрын төлбөр	1,800.00	1,499.10	-300.9	83.3
Нийт дүн	100,300.00	109,814.00	9,514.00	109.5

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Татварын хэлтсээс ирүүлсэн татварын орлогын мэдээ

Татварын орлогын биелэлтийг нэр төрлөөр нь авч үзвэл газрын төлбөр 300.9 мянган төгрөгөөр тасарч, бусад татварын нэр төрөл тус бүрээр давуулан биелүүлсэн байна.

Сумын ИТХ-ын 2019.12.18-ний өдрийн хуралдааны 12/04 дүгээр тогтоолоор сумын төсвийн татварын орлогыг 76540.0 мянга, хүү торгуулийн орлогыг 4000.0 мянга, нийт 80540.0 мянган төгрөгөөр баталжээ.

Хүснэгт №11. Сумын төсөвт төвлөрүүлэх орлого /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1.Татварын орлого	76,540.0	96,505.0	19,965.0	126.08
1.1.ИОТХ	6,500.0	22,237.4	15,737.4	342.11
1.2. Хадгаламжийн хүүгийн орлого	59,000.0	64,377.3	5,377.3	109.11
1.3. Бууны татвар	2,240.0	2,160.0	-80.0	96.43
1.4.Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,600.0	1,032.3	-567.7	64.52
1.5.Хог хаягдлын үйлчилгээний төлбөр	6,000.0	4268.5	-1,731.5	71.14
1.6.ҮХЭХ борлуулсны татвар	0	1180.0	1,180.0	
1.7.Газрын төлбөр	1200.0	919.6	-280.4	76.63
1.8. Нохойн татвар	0	330.0	330.0	
2.Татварын бус орлого	4,000.0	9,956.0	5,956	248.91
2.1.Хүү торгуулийн орлого	4000.0	9956.2	5,956.2	248.91
Нийт дүн	80,540.0	106,461.3	25,921.3	132.18

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Татварын хэлтсээс ирүүлсэн татварын орлогын мэдээ

Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 19965.0 мянга, хүү торгуулийн орлогыг 5956.0 мянга, нийт 25921.3 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн хэдий ч бууны татвар, хог хаягдлын үйлчилгээний төлбөр, улсын тэмдэгтийн хураамж, газрын төлбөрийн төлөвлөгөөг тасарсан байгаад цаашид анхаарч ажиллах шаардлагатай байна.

ИТОХ-ын төлөвлөгөөг 15737.4 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн нь "Эрдэнэс-тавантолгой" ХК-ийн 2019 оны ногдол ашгийг иргэдийн дансанд төвлөрүүлсний хувь хүний орлогын албан татварыг сумын төсөвт төвлөрүүлсэнтэй холбоотой байна.

Сумын ИТХ-ын 2019.12.18-ний өдрийн хуралдааны 12/04 дүгээр тогтоолоор сумын ЗДТГ, ерөнхий боловсролын сургуулийн өөрийн орлогыг тус бүр 2000.0 мянган төгрөгөөр

төлөвлөснөөс гүйцэтгэлээр сумын ЗДТГ 1513.0 мянга, ерөнхий боловсролын сургууль 1000.0 мянган төгрөгийн өөрийн орлогыг оруулж, төлөвлөгөөг биелүүлж ажиллажээ.

Дээрх тогтоолоор сум хөгжүүлэх сангаас олгосон зээл, зээлийн хүүгийн орлогоор тайлант онд 72191.0 мянган төгрөгийг оруулахаар баталж, гүйцэтгэлээр 65556.0 мянган төгрөгийг оруулж, төлөвлөгөөг 90.8 хувиар биелүүлсэн байна.

ОНХС-ийн төсөвт хандив тусламжийн орлогоор 30000.0 мянган төгрөг оруулахаар баталсан боловч орлого бүрдээгүй байна.

Соёлын төв өөрийн орлогын төлөвлөгөөгүй бөгөөд гүйцэтгэлээр 1.8 мянган төгрөг оруулжээ.

3.5.11 Зардлын данс

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 70105, 70106, 70503, 71602, 71702, 71801, 71802, 71806, 72101 гэсэн кодтой 9 хөтөлбөрт зориулан 2347640.9 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 2128541.0 мянган төгрөгийг гүйцэтгэлээр зарцуулснаас 2009961.0 мянган төгрөгийг урсгал зардалд зарцуулсан бол 118580.0 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд буюу ОНХС-ийн хөрөнгөөс зарцуулсан байна.

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Аймгийн СТСХ-ээс авсан судалгаагаар тус төвлөрүүлэн захирагчийн харьяаны 5 төсвийн байгууллага төсвийн төслийг бэлтгэж, аймгийн СТСХ-т хүргүүлсэн байхад сумын Эрүүл мэндийн төв төсвийн төслийг хүргүүлээгүй ба аймгийн ИТХТ-ын 2019.11.29-ний өдрийн 18/16 дугаар тогтоолоор нийт 2463991.0 мянган төгрөгийн төсөв баталсан байна.

Байгууллагын нэр	Төсвийн төсөл	Анх батлагдсан
ИТХ	84,219.8	69,232.1
ЗДТГ	378,119.0	411,500.2
ЭМТ		388,386.3
ЕБС	752,559.3	851,686.7
Цэцэрлэг	277,245.2	307,006.3
Соёлын төв	98,871.2	85,201.7
ОНХС		278,786.7
СХС		72,191.0
Дүн	1,591,014.4	2,463,991.0

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 9 хөтөлбөрийн арга хэмжээний зардалд сумын ИТХ-ын 2019.12.18-ний өдрийн 12/04 дүгээр тогтоолоор анх баталсан 2463991.0 мянган төгрөгийг сумын ИТХ-ын хуралдааны 2020.11.04-ний өдрийн 01/08 дугаар тогтоолоор 61214.7 мянган төгрөгөөр бууруулж, ЕБС, Цэцэрлэгийн төсвийг аймгийн Засаг даргын 2020.10.27-ний өдрийн А/770 дугаар захирамжаар 5050.9 мянган төгрөгөөр, 2020.12.31-ний өдрийн А/850 дугаар захирамжаар 50084.5 мянган төгрөгөөр бууруулснаар сумын нийт төсөв 2347640.9 мянган төгрөг болжээ.

Нийт зардлын 1302057.5 мянган төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилтээс, 26664.7 мянган төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас олгох санхүүжилтээс, 200964.2 мянган төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс, 569128.5 мянган төгрөгийг санхүүгийн дэмжлэгээс, 80540.0 мянган төгрөгийг сумын орон нутгийн төсвөөс, 74191.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны

орлогоос, 64095.0 мянган төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс, 30000.0 мянган төгрөгийг хандивын орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг, тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилт, орон нутгийн төсвөөс авах санхүүжилтийг бүрэн авч, орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтийг 105584.2 мянга, Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас олгох санхүүжилтээс 704.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт дутуу авсан байна.

Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
Засаг даргын Тамгын газар	406,700.2	383,603.9	23,096.3	94.3
Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал	67,860.0	65,667.0	2,193.0	96.8
Ерөнхий боловсролын сургууль	815,170.8	793,824.2	21,346.6	97.4
Цэцэрлэг	261,566.7	256,334.2	5,232.5	98.0
Эрүүл мэндийн төв	388,386.3	377,709.5	10,676.8	97.3
Соёлын төв	81,601.7	74,290.1	7,311.6	91.0
Орон нутгийн хөгжлийн сан	254,164.2	118,580.0	135,584.2	46.7
Сум хөгжүүлэх сан	72,191.0	58,534.1	13,657.0	81.1
Нийт дүн	2,347,640.9	2,128,542.8	219,098.1	90.7

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2128542.8 мянган төгрөг буюу 90.7 хувьтай байгаа нь ОНХС-ийн төлөвлөсөн зардлыг 135584.2 мянган төгрөгөөр дутуу олгосон, бараа үйлчилгээний зардлыг 8935.0 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардлыг 18475.9 мянга, цалингийн зардлыг 13128.7 мянган төгрөгөөр хэмнэгдсэн, ОНХС-аас авах санхүүжилтийг дутуу авснаас 135584.2 мянган төгрөгийн төсөл арга хэмжээ хэрэгжээгүй зэрэг нь голлох нөлөөг үзүүлсэн байна.

Хүснэгт 12. Баян-Өндөр сумын Засаг даргын төсвийн гүйцэтгэл, хөтөлбөрөөр /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,347,640.90	2,128,542.82	219,098.08	90.7
70105 ОН-ын өөрөө удирд ёсны байгууллага	67,860.00	65,667.00	2,193.00	96.8
80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	56,418.00	54,806.90	1,611.10	97.1
80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж,	900.00	665.30	234.70	73.9
80825 Багийн ИНХ-ын дарны урамшуулал	10,542.00	10,194.80	347.20	96.7
82201 Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардал	-	-	-	-
70106 ОН-ын гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	406,700.20	383,603.90	23,096.30	94.3
80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	318,498.90	303,263.90	15,235.00	95.2
80106 Баг, хорооны ҮАЗардал	55,970.30	51,065.30	4,905.00	91.2
80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж,	1,000.00	200.00	800.00	20.0
81102 Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	21,000.00	20,840.70	159.30	99.2
82212 Хур хог хаягдал, орчны бохирдол	6,000.00	4,003.00	1,997.00	66.7
83201 Ангилалдаагүй бусад зориулалт	4,231.00	4,231.00	-	100.0
70503 Орон нутгийн зорилтот ХОруулалт	254,164.20	118,580.00	135,584.20	46.7
80904 Нийгмийн зориулалттай барилга	254,164.20	118,580.00	135,584.20	46.7
71602 Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ	388,386.30	377,710.48	10,675.82	97.3
80109 ТЗШ-ийн бга-уудын тогтмол зардал	18,591.90	17,491.61	1,100.29	94.1
80302 Нэг иргэнд ногдох нормативаар	22,539.40	17,179.03	5,360.37	76.2
81603 үндсэн мэргэжлийн тусламж үйлчилгээ	347,255.00	343,039.84	4,215.16	98.8
71801 Сургуулийн өмнөх боловсрол	261,566.70	256,334.90	5,231.80	98.0
80103 Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил, үйлчилгээ	-	-	-	-
80109 ТЗШ-ийн бга-уудын тогтмол зардал	24,652.20	24,159.70	492.50	98.0
80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж,	133.10	133.00	0.10	99.9
81807 Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоол	18,750.60	18,749.90	0.70	100.0
81834 Боловсролын стандарт, сургалт	183,466.70	181,789.00	1,677.70	99.1
81832 Нүүдлийн бүлэгт хамруулах	3,022.50	3,022.50	-	100.0
81833 Явуулын багшийн үйлчилгээ	3,286.50	3,279.80	6.70	99.8
81835 Сургалтын хэвийн үйл ажиллагаа	28,255.10	25,201.00	3,054.10	89.2
71802 Ерөнхий боловсрол	805,274.10	784,271.29	21,002.81	97.4
80103 Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил, үйлчилгээ	-	-	-	-

Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

80109 ТЗШ-ийн бга-уудын тогтмол зардал	92,157.50	91,096.60	1,060.90	98.8
80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	1,630.00	1,617.60	12.40	99.2
81801 үдийн цай хөтөлбөр	18,920.10	11,382.30	7,537.80	60.2
81806 Дотуур байрны үйлчилгээ	77,476.60	71,282.60	6,194.00	92.0
81834 Боловсролын стандарт, сургалт	464,528.40	459,329.13	5,199.27	98.9
81835 Сургалтын хэвийн үйл ажиллагаа	150,561.50	149,563.06	998.44	99.3
71806 Насан туршийн болон албан бус боловсрол	9,896.70	9,552.90	343.80	96.5
80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	9,896.70	9,552.90	343.80	96.5
72101 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих	72,191.00	58,534.05	13,656.95	81.1
82611 Жижиг дунд үйлдвэрийг дэмжих	72,191.00	58,534.05	13,656.95	81.1
71702 Соёл урлаг	81,601.70	74,288.30	7,313.40	91.0
80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	73764	68434.4	5329.6	92.8
80214 Уран бүтээл хийлгэх	1,983.80		1983.8	0.0
80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж,	5853.9	5853.9	0	100.0

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд дээд шатны төсвийн захирагчаас 86004.9 мянган төгрөгийн нэмэлт бүрдүүлж бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжид 39260.6 мянган төгрөгийг зарцуулж, зарцуулагдаагүй үлдэгдлийн 26911.1 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Байгууллагын нэр	Санхүүжилт	Зарцуулалт	Төвлөрүүлсэн	
			Аймаг	Сум
Засаг даргын Тамгын газар	30,306.68	11,208.86	19,097.82	
Ерөнхий боловсролын сургууль	22,224.46	17,674.96	4,549.50	
Эрүүл мэндийн төв	5,263.80	2,000.00	3,263.80	
Цэцэрлэг	28,209.97	28,209.97	-	
Нийт дүн	86,004.91	59,093.79	26,911.12	-

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 157 мэдээллээс 151 мэдээллийг хугацаанд нь, 6 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

Хүснэгт 13. Шилэн дансны мэдээлэл

д/д	Хугацаа	Төрөл	Удаа	Хугацаанд нь мэдээлсэн	Хугацаа хоцроосон	Хоцроосон мэдээлэл
1	Бүтэн жил	14	14	12	2	Аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан, Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө
2	Хагас жил	3	3	3	0	
3	Улирал бүр	2	8	7	1	2 дугаар улирлын улсын төсөв болон орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл
4	Сар бүр	5	60	58	2	10 дугаар сарын улсын төсөв болон орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл ба хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан тайлбар
5	Тухай бүр	6	72	71	1	10 дугаар сарын тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт, өөрчлөлт
	Нийт	30	157	151	6	

Эх сурвалж. Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын шилэн дансны цахим хуудас

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитыг ахлах аудитор Б.Азбаяр гүйцэтгэж, менежментийн захидлаар 2 зөвлөмж өгснийг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүй, “Төсвийн шууд захирагчийн тайланг Сангийн яамны “Э-Тайлан”-нд шивэхдээ Төрийн сангийн хэлбэлзэл, аудитлагдсан санхүүгийн тайлантай тулгаж, үнэн зөв шивж буй эсэхэд хяналт тавьж ажиллах” зөвлөмж хэрэгжээгүй ба тайлант онд сумын санхүүгийн албаны дарга шинээр томилогдсон нь нөлөөлсөн байна.

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн залруулга

Баян-Өндөр сумын Засаг даргын үр дүн, мөнгөн гүйлгээний тайлангийн эхний үлдэгдэл өмнөх оны аудитлагдсан тайлангаас 704555.2 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй, нэмэлт санхүүжилтийн тайланд өмнөх оны нэмэлт санхүүжилтийн тайланг тусгаагүй зөрчлийг аудитын явцад залруулсан ба цаашид Засаг даргын нэгтгэсэн тайлангийн эхний үлдэгдлийг үнэн зөв тайлагнаж, төрийн аудитын байгууллагад үнэн зөв, бүрэн илэрхийлсэн санхүүгийн тайланг ирүүлэхэд анхаарч ажиллах шаардлагатай байна.

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн эхний, эцсийн үлдэгдлийг аудитлагдсан санхүүгийн тайлантай тулган шалгахад нэгтгэсэн тайланд харьяа байгууллагуудын аудитлагдсан санхүүгийн тайлангаар нэгтгээгүй, Э-тайланд орлого, зардлыг бөөн дүнгээр оруулсан, дансны ангилал зөрүүтэй оруулсан зэргээс шалтгаалж, аудитын явцад 76052.2 мянган төгрөгийн алдаа илэрснээс үр дүнгийн тайланд 31675.1 мянга, мөнгөн гүйлгээний тайланд 32739.0 мянга, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд 2386.3 мянга, нэмэлт санхүүжилтийн тайланд 8951.8 мянга, бараа материалын тодруулга тайланд 300.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулав.

№	Байгууллагын нэр	Үр дүнгийн тайлан	Мөнгөн гүйлгээний тайлан	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	Бараа материалын тодруулга	Дүн
1	Засаг даргын Тамгын газар	29,506.1	29,789.0			300.0	59,595.1
2	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал	2,169.0	2,950.0	-	1,200.0		6,319.0
3	Ерөнхий боловсролын сургууль			2,384.1			2,384.1
4	Эрүүл мэндийн төв			0.4	3,201.8		3,202.2
5	Цэцэрлэг				1,000.0		1,000.0
6	Соёлын төв			1.8	3,550.0		3,551.8
	Дүн	31,675.1	32,739.0	2,386.3	8,951.8	300.0	76,052.2

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд гарсан алдааны дийлэнх хувь нь өмнөх оны төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн төлөвлөгөө, гүйцэтгэлийг зөрүүтэй оруулсан ба дээрх алдаанаас гадна төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд байгууллагын ажиллагсдын болон сурагчдын тоог аудитын тайлангаас зөрүүтэй оруулсан алдаа гарсныг аудитын явцад Э-тайлангийн тоогоор залруулав.

Төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлсэн акт, албан шаардлага

Сумын ОНХС-ийн санхүүгийн тайланд бүртгэсэн 2019 онд үүссэн сумын Цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилгын зургийн үнийн 8000.0 мянган төгрөгийн авлагыг барагдуулаагүй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, 39 дүгээр зүйлийн 39.4.2 дахь “Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга энэ хуулийн 61.1-д заасан чиг үүргийг төлөөлөн хэрэгжүүлэхэд дараах шаардлага тавигдана: өр, авлага үүсгэхгүй байх” гэсэнтэй нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: "Дөрвөн гүн" ХХК-аар 8000.0 мянган төгрөгийг нөхөн төлүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоов.

Төвлөрүүлэн захирагчид 574270.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд өгсөн 2 зөвлөмжийг менежментийн захидалд дурдсан болно.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 2 тусгайн сангийн нийт 8 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 7 байгууллага аудитад хамрагдаж, сумын ИТХ-д итгэл үзүүлсэн байна.

№	Байгууллагын нэр	Аудит хийсэн байгууллагын нэр	Дүгнэлтийн хэлбэр
1	Засаг даргын Тамгын газар	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газар	Зөрчилгүй
2	Ерөнхий боловсролын сургууль		Зөрчилгүй
3	Эрүүл мэндийн төв	"Глобал капитал аудит" ХХК	Зөрчилгүй
4	Цэцэрлэг		Зөрчилгүй
5	Иргэдийн төлөөлөгчийн хурал	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газар	Итгэл үзүүлсэн
6	Соёлын төв		Түүвэрт хамрагдсан
7	Орон нутгийн хөгжлийн сан		Түүвэрт хамрагдсан
8	Сум хөгжүүлэх сан		Түүвэрт хамрагдсан

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар 3 төсвийн байгууллагад нийт 3535.0 мянган төгрөгийн 10 алдаа, зөрчил илрүүлснээс 2508.0 мянган төгрөгийн 3 алдааг аудитын явцад залруулж, 60.0 төгрөгийн 1 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 967.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 6 зөвлөмжийг хүргүүлжээ.

Үзүүлэлт	ЗДТГ	Эрүүл мэндийн төв	Ерөнхий боловсролын сургууль	Дүн
Төлбөрийн акт	тоо	1	0	1
	дүн	60.0	0	60.0
Зөвлөмж	тоо	3	2	6
	дүн	967.0	0	967.0
Залруулга	тоо	3		3
	дүн	2508		2508
Нийт алдаа зөрчил	тоо	7	2	10
	дүн	3535.0	0	3535.0

3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Санхүүгийн тайлангийн завсрын аудитаар Э-тайлангийн эхний үлдэгдэл нь санхүүгийн тайлан гаргаж байгаа Acolous программын эхний үлдэгдэлтэй тохирч байгаа эсэхийг тулган баталгаажуулсан эсэхийг шалгах шаардлагатай байна.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

3.1 УДИРДЛАГЫН ДЭЭД БОЛОН ДОТООД ХЯНАЛТ

3.1.1. **Илрүүлэлт:** Төсөвт байгууллага, сангийн нягтлан бодогч нар Сангийн яамны Э-тайланд санхүүгийн тайлангийн орлого, зарлагын төрлийг санхүүгийн тайлангаас 76052.2 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан байхад сумын санхүүгийн албаны дарга хяналт тавьж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Үнэн зөв байдал, Хэмжилт гэсэн батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүйгээс гадна Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай, Төсвийн тухай хууль, Сангийн сайдын 55 дугаар тушаалыг тус тус зөрчсөн байна.

3.1.2. Эрсдэл: Харьяа байгууллагуудын аудитаар илэрсэн материаллаг хэмжээний алдаа зөрчлийн дүн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн хүлээн зөвшөөрөгдөх материаллаг байдлаас хэтэрсэн байх.

3.1.3 Өгсөн зөвлөмж: Сумын төсөвт байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн үнэн зөв гаргасан байдал, аудитлагдсан санхүүгийн тайланг Сангийн яамны Э-тайланд орлого, зарлагыг данс бүрээр тайлагнаж байгаад тавих санхүүгийн албаны даргын хяналтыг сайжруулах.

3.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн.

3.2. УДИРДЛАГЫН ДЭЭД БОЛОН ДОТООД ХЯНАЛТ

3.2.1. Илрүүлэлт: Сум хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл авсан 11 зээлдэгч 30350.0 мянган төгрөгийн зээл, зээлийн хүүгийн орлогыг төлөөгүй хугацаа хэтрүүлж, оны эцэст хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэлтэй байхад хяналт тавьж, хугацаа хэтэрсэн зээлийг төлүүлээгүй байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2016 оны 153 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах, хяналт тавих журам”-ын 4.7 дахь Иргэн, хуулийн этгээд авсан зээл, зээлийн хүүг гэрээнд заасан хугацаанд сангийн дансанд буцаан төлнө” заалтыг зөрчсөн байна.

3.2.2 Эрсдэл: Сангийн хөрөнгөөс олгосон зээл гэрээнд заасан хугацаанд төлөгдөхгүй сан хохирох, дараагийн зээлдэгч сангаас зээл авах боломжгүй болох.

3.2.3 Өгсөн зөвлөмж: Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгөөс хөнгөлөлттэй зээл авч хугацаандаа төлөөгүй 11 зээлдэгчийн 30350.0 мянган төгрөгийн зээл, зээлийн хүүг 2021 оны 06 дугаар сарын 25-ны дотор төлүүлэх арга хэмжээ авч, заасан хугацаанд төлөөгүй иргэдийг хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлэх.

3.2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн.

3.3. УДИРДЛАГЫН ДЭЭД БОЛОН ДОТООД ХЯНАЛТ

3.2.2 Илрүүлэлт: Шилэн дансны тухай хуулийг бүрэн хэрэгжүүлээгүйгээс шилэн дансны цахим хуудаст тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 157 мэдээллээс 151 мэдээллийг хугацаанд нь мэдээлж, 6 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1 дэх “Мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх зарчмыг баримтална” гэснийг зөрчсөн байна.

3.2.2 Эрсдэл: Төсвийн хөрөнгийг үр ашигтай захиран зарцуулах зорилгоор төсвийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх шийдвэр, үйл ажиллагаа ил тод, нээлттэй, ойлгомжтой байх, түүнд олон нийт хяналт тавих мэдээллийн тогтолцоо бүрдүүлэхгүй байх.

3.2.3 Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлж, мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст хугацаанд нь бүрэн байршуулах.

3.2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 06 дугаар сарын 25-ний дотор нотлох баримтын хамт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

Бэлтгэсэн:
АХЛАХ АУДИТОР

Анхан шатанд хянасан:
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Хоёр дахь шатанд хянасан:
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.ДОЛЖМАА 2021.03.25

А.ЦЭЭНЯМ 2021.03.25

Б.МӨНХБАТ 2021.03.25

5. Хавсралт 1. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо	Аудитын нэр:	Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудит		Аудитын код:	
2021.03.25				БНА-2021/4/СТА-ТТ3	
Шалгагдсан байгууллагын нэр:		Баян-Өндөр сумын Засаг дарга		Мянган төгрөг	
№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1.Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайлан					
1	Сумын ОНХС-ийн санхүүгийн тайланд бүртгэсэн 2019 онд үүссэн сумын Цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилгын зургийн үнийн 8000.0 мянган төгрөгийн авлагыг барагдуулаагүй байна.	8000.0	Төлбөрийн акт тогтоосон.	Сумын Засаг дарга, санхүүгийн албаны дарга	Б.Идэрмөнх, Г.Дүүрэнбилэг
2	Төсөвт байгууллага, сангийн нягтлан бодогч нар Сангийн яамны Э-тайланд орлого, зарлагын төрлийг санхүүгийн тайлангаас 574270.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан байхад сумын санхүүгийн албаны дарга хяналт тавьж ажиллаагүй байна.	574270.0	Зөвлөмж өгсөн.	Сумын Засаг дарга, санхүүгийн албаны дарга	Б.Идэрмөнх, Г.Дүүрэнбилэг
3	Сум хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл авсан 11 зээлдэгч 30350.0 мянган төгрөгийн зээл, зээлийн хүүгийн орлогыг төлөөгүй хугацаа хэтрүүлж, оны эцэст хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэлтэй байхад хяналт тавьж, хугацаа хэтэрсэн зээлийг төлүүлээгүй байна.	30350.0	Зөвлөмж өгсөн.	Сумын Засаг дарга, санхүүгийн албаны дарга	Б.Идэрмөнх, Г.Дүүрэнбилэг
4	Шилэн дансны тухай хуулийг бүрэн хэрэгжүүлээгүйгээс шилэн дансны хуудаст 6 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.	0	Зөвлөмж өгсөн.	Сумын Засаг дарга, санхүүгийн албаны дарга	Б.Идэрмөнх, Г.Дүүрэнбилэг
Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайлангийн алдааны дүн		612620.0			
Харьяа төсвийн байгууллагуудын дүн					
Ерөнхий боловсролын сургууль					
1	Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс Шилэн дансны мэдээллийн Төсөв, гүйцэтгэл талбарт сар бүр оруулах 1, тухай бүр оруулах 2 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн.	0	Зөвлөмж өгсөн	Дарга, нягтлан бодогч	Д.Цэцэгжаргал, З.Саранчулуун
ДҮН		0			
Засаг даргын Тамгын газар					
2	Баян-Өндөр сумын хил хамгаалалтад туслах хүчний орон тооны бус зөвлөлөөс 2020 онд хийх ажлын төлөвлөгөөний дагуу хилийн 0166 дугаар ангид хилийн манааны уналгын 2000.0 мянган төгрөгийн өртөгтэй мотоцикл өгснийг үндсэн хөрөнгөндөө бүртгэж аваагүй.	2,000.0	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Дарга, нягтлан бодогч	Э.Амгаланбаяр, Т.Уянга
3	Тайлант хугацаанд түлш шатахуун бэлтгэн нийлүүлэгч НИК ХХК-д 208.0 мянган төгрөг илүү шилжүүлсэн ч авлагаар тусгаагүй.	208.0	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Дарга, нягтлан бодогч	Э.Амгаланбаяр, Т.Уянга
4	Тайлант хугацаанд иргэн М.Жаргалсайханаас худалдан авсан шатахууны үнийг 300.0 мянган төгрөг дутуу шилжүүлсэн байхад санхүүгийн тайланд өглөгөөр тусгаагүй.	300.0	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Дарга, нягтлан бодогч	Э.Амгаланбаяр, Т.Уянга
5	Тус байгууллагын тохижилт үйлчилгээний ажилтан А.Амартүвшиний урамшуулалт	60.0	Төлбөрийн акт тогтоосон	Дарга, нягтлан бодогч	Э.Амгаланбаяр, Т.Уянга

**Баянхонгор аймгийн Баян-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

	цалинг 2020 оны 10, 11 дүгээр саруудад тус бүр 30000 төгрөгөөр илүү олгосон.				
6	Тус байгууллагын программ хангамжийн дансанд 385.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий төрийн сангийн программ нь ашиглалтгүй байна.	385.0	Зөвлөмж өгсөн	Дарга, нягтлан бодогч	Э.Амгаланбаяр, Т.Уянга
7	Тайлант хугацаанд тээвэр шатахууны зардлаас 582.0 мянган төгрөгийн бичиг хэргийн материалын үнэ шилжүүлж журмыг зөрчсөн	582.0	Зөвлөмж өгсөн	Дарга, нягтлан бодогч	Э.Амгаланбаяр, Т.Уянга
8	Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд 151 мэдээлэл оруулахаас сар бүр болон тухай бүр оруулах батлагдсан төсөв гүйцэтгэл, батлагдсан орон тоонд орсон өөрчлөлт, хөрөнгө оруулалт, тендерийн ерөнхий мэдээлэл, төсөв, өмч хөрөнгө зарцуулахтай холбоотой шийдвэр зэрэг нийт 15978.3 мянган төгрөгийн 7 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн.	0.0	Зөвлөмж өгсөн	Дарга, нягтлан бодогч	Э.Амгаланбаяр, Т.Уянга
	ДҮН	3535.0			
Эрүүл мэндийн төв					
9	Шилэн дансны сайтад давхардсан тоогоор нийт 151 мэдээлэл байршуулахаас 144 мэдээллээс бүтэн жилээр байршуулах 2 төрлийн 2 мэдээлэл, сараар байршуулах 2 төрлийн 2 мэдээлэл, тухай бүр байршуулах нийт 2 төрлийн 4 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн.	0	Зөвлөмж өгсөн	Дарга, нягтлан бодогч	Э.Амгаланбаяр, Т.Уянга
10	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг боловсруулж мөрдөж ажиллах зөвлөмжийг 2020 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн байхад бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.	0	Зөвлөмж өгсөн	Дарга, нягтлан бодогч	Б.Пүрэвжаргал, Т.Болорцэцэг
	ДҮН	0			
	Төсвийн шууд захирагчийн тайлангийн алдааны дүн	3538.0			

---oOo---